

ادبیات عمریہ محمدیہ

ہفتہ لقی سیاسی ، ادبی ، علمی غزتہ در

جلد : ۴

سنہ : ۲ ۱۵ ذالحجہ ۱۳۳۶ جمہ اربعی ۲۱ ایلول ۱۹۱۸ نومرو — ۸۶

وراثت سلطنت

(۸۵ نومرولو نسخہ مزدن مابعد)

(سلطان سلیمان صکرہ حلیم و سلیم اولان سلطان سلیمان قانونی اورنگ سلطنتہ توارث ابتدی . بو پادشاہ ظلم جہتنہ مائل دکلدی . مع التأسف بو عهدک بدایتندہده سلطان جگ اوغلی ٹولدی رلدی . بوٹک مسیبی سلطان سلیمان اولامق محملدر . تقریباً یارم عصر سورن بو عهد ہاچونک اواسطندہ کرک صفات ورخاوت ، کرک سائر اسباب طولایسبیلہ فوجہ قانونی برکامشدی . ذات ہاچونندہ او اسکی زندگی قلامشدی . دارات و دبیدہ کندیسندہ ، رجالندہ مست ایتشدی . صکرہ لری ایشہ قادینلردہ کاریشدی ، (روقتالان) ویا (خاصکی خرم قادین) دنیلن روس جاریہ سی پادشاہی افساد اشدی . اصول وراثتک عدم قطعیتی بنہ قائلر آتشدی . بو قادین کندی اولادینی مقام سلطنتہ چیقارمق ایچون دیکر ہزارادگانک قانہ کیردی . کندیسنہ معاون رجال بولدی . قیزی مہر و ماہ سلطانک فوجہ سی اولان رسم پاشا بوپولتیقہ بی اداره ابتدی . بر سفر ہاچونندہ ، ارکلی جوارندہ ، آماسیہ دف کان شہزادہ مصطفی سلطان اردویہ ملاق اولدی . بابا اوغل خیل پدراہ و بسراہ بر صورتہ کورشدیلر . برکون صکرہ برچکید رسمی اولشدی . شہزادہ بی کویا پدربنک زدنہ کتورمک ایچون بر دائرہ سوق ایتدی . بیچارہ مصطفی سلطان باباسنک یرندہ عددی یدی اولان دیلیر جلاولریتی بولدی ، یایفرہ قوباردی . ایزبانیدہ جتہلی محمود آغا اسمندہ بر برابر شہزادہک اوزرینہ هجومک زواللی بی پارمقاربہ بوغدہ . حالبوکہ بابایی سلطان سلیمان ، سلیمان عصر ، بولاجہنک وقوع بولدیانی اوٹہنک یانی باشندہ ایدی . علی روایہ ہر ایک دائرہ آرمہ مندہ آنچون بر پردہ وارمض . سلطان سلیمان او قدرعتہ کتیرمش اولمکی کہ بو قائل محمود سایہ شاہانہدہ ترفیع رتبہ بیلہ ایتدی ! فاتح ، کندی اصیلہ برادرینی

آتیہ نك اونوئسی موجب تعجب اولماز : «دروباشیلر نك آله جقلری قان بهامی [*] قتل ایچون اوچ بیک ، کوز چیقارمق ایچون بیک بشیرز ، باش یارمق ایچون بشیرز ایچدر .» قان بهامی هئانلی هدایه سی وارداتنده برنجی درجه ده بوانور ، اوندن صکره خرستیان حکومتلری طرفندن تأدییه اولنان سنوی وبرکیلر کلیرکن یکی وبرکیلر تحمیلندن واسکیلرک تحصیلندن منفعت دار قیلمق ایچون پادشاه اشبو وبرکیلری وزیر ودفتردارلریله مقاسمه ایدر : « اجنه حکومتلری رکاب مایوئمه ورکی قدیم استدارنده وزیر ودفتردارلرم کندهی حصه لرینی اخذ ایدم جکاردر .» بوباب ، وزیرلرک ، بکار بکیلرک ، دفتردارلرک ، سنجاق بکارینک مخصوصاتی دفترینی زقیم ایلدکن صکره شوماده ایله ختام بولیور : «قبزلرمک اولادی بکار یکی خدمت لرینه تعیین اولنه میوب آنجق نمدار سنجاقلره نصب اولنه جقلردر . سلطان محمد ، بونکله ، وزیرلره تزویج اولمش سلطانلرک اولاد واحفادی سنجاق بکالکندن یوکسک بر مأموریت کجدارگی حالده دواق تهدیداید ، یله جاک مخاطرات حدونی احتمالنک اوکی آلمق ایستیوردی . لکن بوقانون سلطانلرک احفادی حقنده تطبیق اولنه یلیز ، چونک اولادلری حین تولدلرند کوبکاری باغلاماق صورتیه موته محکوم ایدیله . هئالیلرجه صرمی اولان اشبو نوزادلرک اهدامی حقنده قانوننامه ده برشی دینله ممش اولمی بونک چوقدن بری طاعت حکمت ، کجش وقارداش اهدامی حقنده کی ماده قانونیه ده ضمناً داخل بولومش ولدیغی اثبات ایدر . شوصورتیه قتلاک قانونیه ، پادشاهک بالکز برادرلری ایچونده دکل ، [موراجه دوسون ، ۳ ، ۳۱۵] یکنلری وحفیدلری ایچورده تأیید اولمشدر . عربلر پیغمبر اسلامدن اول قیزلرینی طوغار طوغماز بوغمنی طاعت ایدیشلردی ، [حضرت] محمدک انسانیت نظرند ک یوک محاسنندن بری بو طاعت وحشیانه بی رأیت موجب نه لغواشمش اولمایدر . نصل تخمین اولنه بیایردی که پیغمبرک قانونیه اعلان متابعت و « امیر المؤمنین » عنوانندن بشقه خلیفه عنوانیله ده افتخار ایلین حکمدارلر ، قتلی وسائط دینیله یله مجاز فیلسوفلر وجالب نفرت اولان بو فتوالر صریحاً برمعصومک قتلی منع ایدن فقط اکرواسم برمعناده تفسیری اعتباریله حقیقت حالده هر درلو قتلی تسویدغ ایلین بر حکم قرآنی به مستند بوانسونلر ؟ [مورخ بوراده « الفتنة اشد من القتل » دلیلی عیناً — فقط لاتین حروفیله ایراد ایلر . آنجق شرعاً احوال اوزرینه دکل ، حق نیت اوزرینه جزا ترتیبینه امکان اولدیغی و احکام شرعیله ارافه خون معصومی بروجه ایله تسویدغ ایتمدیکی کی بیان ایلدیکی فتوالر دخی معلوم دکلدر (مترجم)] « (انہی)

مہول نوری

[*] دیت اوله جق ، رکیک ترجمه ایدلشدر . ج . ن

کر زلر کدن ملهم

ماضی کی ظلمتده بوتون عالم اوپورکن ،
روحده بویوک کوزلرکاک هر کیجه شاطر ،
واضح و حقیقی نه تجلیلری واردر .
بر پیک سماوی کی سن ، ساکت و روشن ،

پیغوله هجرانه آتیدن اینرسک . .
 حسدهده باشلارینه بر شعری مبشر
 بر صیتمه ، سنک تحفه الهامک اولان بر
 داءالصه ، داءالصه عنق و محاسن .

ایهام لیالیده کی بیک شعر سرائر
 انفاس سما نفحه شب - منتشر کدر .
 روح سنک آهنگ سکوتکده فضانک

خاموشی اسرار ضیادارینی دیکر ؛
 الحان مهانکده بهاران و خزانک
 خاکیره مجهول اولان اشعارینی دیکر .

ای یادی ایدن فکر می آتی به اطاره ،
 انظارک اوقور شعر شب آرای سپهری ؛
 حسنه کدن اولور قلبه ، وجدانه ساری :
 هب نامتناهی کی هیچ یتیمه مک اوزره

املا ایدن آهنگ عمومی بدایع ...
 عشقکه ایناندم که بقا روحی بکدر ؛
 چشمک بکا کوستردی که وار کوکده ملکر ؛
 اولدمینه حسنه که الوهیه قانع .

قارشیمده بر آسوده و پاکیزه طبیعت ،
 هب مشغلهم اوندن سکا ، سندن اوکا قوشمق ...
 کوکدن دکل اما ، بو حقیقت ، بو قناعت
 چشمکدن ایدلمش بکا الهام و هدیه :
 شایسته اولور ، مظهر اولور روحی آنجق
 ادراک محاسنه حیات ابدیه .